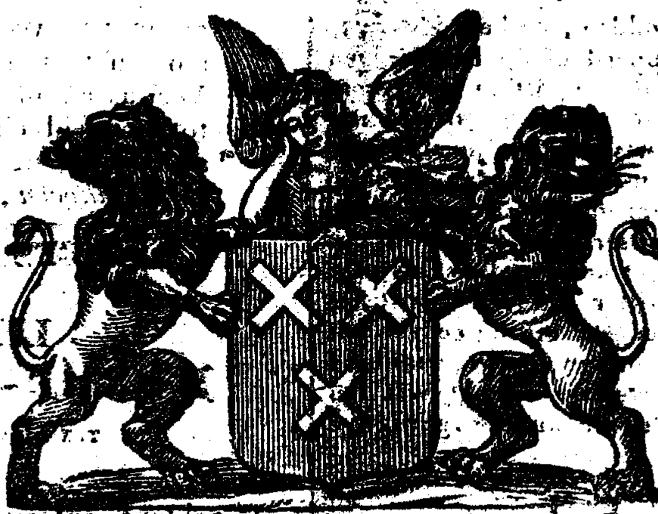
N°. 241.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 11 October.

Frankrijk.

PARIJS, den 8sten October.

Men houdt zich reeds druk bezig met de aanbeveling van kandidaten voor de op handen zijnde algemeene verkiezingen. Men meent dat er voor de aanstaande vertegenwoordigende kamer een groot getal nieuwe leden zullen gekozen worden. De benoeming van pairs heeft reeds op zich zelve 22 plaatsen ter vervulling opengelaten.

Onder het publiek is men thans vol verlangen naar den inhoud der eerste berigten uit Bona, over de vorderingen van het expeditionnaire leger. Inmiddels wijden de bladen nog in beschrijvingen uit over de vermoedelijke sterkte van het leger van *Achmet*-beij en van de stad Constantine, en beoordeelen in dien zin naar hunne denkwijze den uitslag dien men van den togt te verwachten heeft.

— Door den telegraaf heeft men heden het berigt eener verandering van ministerie in Spanje ontvangen. Dit berigt is van den volgenden inhoud:

» Bayonne, 6 October.

» Een nieuw kabinet is gevormd geworden ten gevolge van het ontslag door vier ministers ingediend; hetzelve is uit de volgende personen zamengesteld, de heeren:

» *Bardaje*, secretaris van staat; *Balanzat*, minister van oorlog; *Castejon*, minister van justitie; *Raphaël Perez*, minister van binnenlandsche zaken; *Jose Marie Perez*, minister van finantien ad interim; *Ulloa*, minister van marine.

» Geen der nieuwe ministers behoort tot de leden van de cortes; hunne vroegere daden geven grond om te gelooven, dat het door de vorige administratie gevolgd stelsel zal voortgezet worden."

De aftreding van het vorig ministerie is blijkbaar een gevolg van de stemming der cortes voor eenige dagen uitgebragt, waarbij zij hunne afkeuring te kennen gaven wegens des ministers besluit [illegible] oogenblik ten behoeve van het leger, alle lands-betalingen te schorsen. Deze maatregel werd als inconstitutioneel veroordeeld, schoon dezelve thans niet voor de eerste maal werd genomen en de cortes te voren de ministers deswege ongemoeid hadden gelaten. De minister *Pio Pita* deed zulks te vergeefs bij eene rede in de kamer uitkomen, doch de haat dien het meerendeel des cortes dien minister toedraagt, was te groot om deze gelegenheid tot denzelfs val te laten voorbijgaan. Hier wil men dat het ministerie van den heer *Pito* in het geheim door den invloed der fransche diplomatie werd ondersteund. Het zou zich tot taak gesteld hebben, om de gemoderen langzamerhand te leiden naar de denkbeelden van het koninklijk statuut, ten einde den weg te banen tot de wederintreding in het bestuur van de heeren *Toreno* en *Martinez de la Rosa*; doch hetzelve had zijne pogingen geheel zien mislukken, waarvan onder anderen ten blijke strekken konden de verkiezingen in de hoofdstad, alwaar de heeren *Mendizabal*, *Calatrava*, *Candero* en *Calderon*, alle gerekend als tot de revolutionnaire partij te behooren, gekozen waren. Ten gevolge van dezen keer van zaken, gelooft men dat de partij der beweging weder aan het hoofd van het bestuur zal komen. Wat de nieuwe ministers betreft, zij zijn hier nagenoeg alle onbekend; terwijl het vreemd voorkomt, dat geen hunner lid der cortes is. Alleen weet men van den heer *Bardaji*, dat hij zich vroeger in onderscheidene aanzienlijke diplomatische betrekkingen voordeelig heeft doen kennen. Naar den toon dien onze ministeriele bladen aannemen, moet men het er voor houden dat de verandering van bestuur en de uitslag der verkiezingen, te Madrid hun in het geheel niet aangenaam zijn. Het *Journal des Débats* onder anderen beschuldigt den gewestelijken raad van Madrid, welke onder den invloed van den minister *Calatrava* werd benoemd, van niet vreemd te zijn aan den uitslag der verkiezingen en legt haar zelfs te laste, valsche kiezers te hebben toegelaten, om den triomf harer partij te begunstigen. Als eene bijzonderheid, weltigt in de jaarboeken der vertegenwoordigende regeringen ongehoord, wordt door dit blad opgemerkt dat de algemeene verkiezingen voor beide de kamers, naar de bepalingen eener nieuwe grondwet, reeds plaats hebben, terwijl de vorige kamer nog niet ontbonden is.

Uit de jongste berigten van Madrid blijkt, dat de kapitein-generaal het verbod aan de dagbladen, om over de zaken van den oorlog te spreken, opgeheven heeft. Een der dagbladen van Madrid behelst eene proclamatie van den generaal *Quiroga*, strekkende om de bewoners van de kleine plaatsen en dorpen te noodzaken bij de nadering der Karlisten de wapenen tegen hen op te vatten. Hun die zich weigerachtig daarin mogten betoonen, worden zware boeten opgelegd en bij onvermogen zelfs met twee jaren galeistraf bedreigd; die schade mogt hebben geleden, zal uit de bezittingen van min gunstig voor de tegenwoordige orde gezinde burgers vergoeding bekomen, enz. Van de andere zijde heeft de minister *San Miguel*, kort voor zijne aftreding, eene algemeene circulaire bij gelegenheid van het gunstiger aanzien der militaire zaken, aan de onderscheidene militaire kommandanten toegezonden.

Uit de jongste dagbladen van Madrid, van den [illegible] zou men moeten opmaken, dat de generaal *[illegible]* zich met der daad met de afdeeling van *Lorenzo* heeft vereenigd, en dat deze de brug van Aranda over den Duero liggende, welke door *Zariateguy* werd bezet, benevens de stad en het fort, had ingenomen; hij bleef de karlisten nu naar de zijde van Penaranda vervolgen.

In een brief uit Madrid van den 30sten wordt de gezondheidstoestand van don *Carlos* als zeer ongunstig afgeschilderd. De inspanningen en de jongste teleurstellingen hadden zijn gestel zoodanig verzwakt, dat men voor zijn leven vreesde.

De *Sentinelle* van Bayonne spreekt van een gewapenden opstand, die in de provincie Santander onder een regiment troepen van Majorca zou zijn uitgebroken. Een der bevelhebbers zou daarbij het leven verloren hebben, doch het regiment door de krachtdadige handelwijze van den brigadier *Castaneda*, weder tot zijn pligt gebragt zijn.

Hetzelfde blad verzekert dat de door de karlisten gevangen genomen britsche kolonel *Lacy* met zijne beide adjudanten, te Alcolea, waar don *Carlos* zich toen bevond, en op diens bevel, gefusilleerd waren.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Duitschland.

FRANKFORT, den 7den October.

In een berigt uit St. Petersburg van den 27sten September leest men het volgende:

» Den 5den dezer, des avonds ten 6 ure, werd het vlek Wosnesensk verblijd met de aankomst der keizerin en der grootvorstin *Nikolajewna*. Z. M. de keizer, door 150 generaals en de te Wosnesensk vereenigde voorname gasten, vergezeld ging zijne gemalin tot buiten het vlek te gemoet. Het vlek zelf was prachtig verlicht. Tegenover het paleis, prijkten, boven de deur van het door den generaal *Witt* bewoonde hotel, de naamcijfers van HH. MM. in veelkleurige lampions, terwijl aan weerszijden van dit hotel, duizende andere lampions schitterden en de onderscheidene opgerigte versieringen van groen en bloemen, praalbogen, eerezuilen, obelisken, enz. op het schoonst deden uitkomen. Op het plein voor het paleis waren niet minder dan 2000 muzikanten en 3000 zangers vereenigd, die zich schier onafgebroken den ganschen avond deden hooren. Men kan zich geen denkbeeld vormen van de menigte, welke de tegenwoordigheid der zoo vereerde vorstinnen in den omtrek van het paleis had verzameld. Des nachts ten 1 ure kwam ook de troonopvolger te Wosnesensk aan; terwijl drie dagen later aldaar ook de grootvorstin *Helena Pawlowna* aankwam."

— Door den senaat der vrije stad Krakau is bekend gemaakt, dat er door de drie beschermende mogendheden werkelijk reeds eenige veranderingen in de staatsregeling gemaakt zijn, betrekking hebbende op de wijze van verkiezing van senateurs en de regten van den senaat.

— De Koning van Hanover heeft den [illegible] eene groote wapenschouwing over zijne troepen gehouden.

Het rapport wegens de in de grondwet te brengen wijzigingen was aan den Koning aangeboden; men voorzag eene onbevooroordeelde en bezadigde behandeling dier zaak, die in den beginne zoo veel geruchts gemaakt had, doch waaromtrent thans de gemoederen veel bedaarder waren. Er werd verzekerd dat onder de voorgestelde wijzigingen ook die behoorde, om de afgevaardigden ter stenden-vergadering voortaan geene beëediging toe te leggen.

— De regerende hertog van Brunswijk is in zijne staten teruggekeerd.

— De groothertog van Schwerin heeft bevolen dat de overheden voortaan uit hunne ambts-berigten en alle openbare stukken den thans op vele plaatsen in Duitschland nog gebruikelijken kuriaal- of stadhuisstijl, die voor velen geheel onverstaanbaar is, weren, en dezelve in de voor een ieder verstaanbare taal zouden opstellen.

— De vraag of de ontworpen spoorweg van Frankfort naar Mainz langs den regter of linker oever van den Main, zou worden aangelegd, is thans eindelijk door de toestemming der groothertogelijk hessische regering, om den bedoelden weg op Castel te doen uitloopen, beslist; zullende derhalve nu de weg op den regter-oever der rivier worden aangelegd, met een zijtak naar Wiesbaden.

— De voorzitter van den Zwitserschen landdag, de heer *Amrhyn*, heeft in zijne sluitingsrede den twijfel geopperd of de handelingen dier vergadering gedurende de thans afgeloopene zitting wel voordeelig gewerkt hadden op de belangen van het bondgenootschap en het onderling vertrouwen der kantons; voorts beval hij de afgevaardigden aan, om meer op inwendige overeenstemming dan op hulp van buiten te vertrouwen, en gaf den welgemeenden raad, om aan geene woelgeesten herbergzaamheid op Zwitserschen grond te bewijzen. — De afgezant uit Zurich, gaf in het antwoord dat als naar gewoonte op de sluitingsrede van den voorzitter gegeven wordt, te kennen, dat er wel veel gedurende de jongste zitting gedaan was ter vereffening van geschilpunten die de inwendige oneensgezindheid zouden bevorderd hebben, maar dat er weinig verrigt was ten opzigte van de herziening der bondsakte en andere gewigtige belangen.

Nederlanden.

BREDA, den 10den October.

Uit Middelburg schrijft men van den 5den dezer, dat de luitenant-generaal *Kraecker*, voormalig kommandant van het reserve bataillon der 18de afd. inf., in garnisoen te Vlissingen, aan wien het non-activiteits-traktement is toegekend, dezer dagen het kommando van dat bataillon aan zijn benoemden opvolger, den majoor *Ditt*, heeft overgegeven.

De gezondheids-toestand der troepen in het 1ste, 4de en 5de distrikt van Zeeland wordt verzekerd zeer voldoende te zijn. Behalve de gewone najaarskoortsen, die dit jaar echter zeer onbeduidend waren, hoorde men van geene bijzondere ongesteldheden en mogt men zich in het gering getal zieken werkelijk verheugen.

Het vertrek van Vorst en Vorstin *Leopold* naar Parijs, ter bijwoning van het huwelijk van prinses *Maria*, is op heden bepaald.

— Het dagblad van Ostende verzekert dat de ingenieurs belast met het aanleggen van den ijzeren spoorweg van Brugge naar Ostende de stellige verzekering gegeven hebben, dat deze weg den 1sten Mei van het volgende jaar gereed zal zijn, en dat de spoorweg van Gent naar Brugge in de maand Februarij aanstaande reeds zal kunnen geopend worden.

— De gewestelijke raad van het fransche departement du Nord heeft den prefect van het departement uitgenoodigd om bij de hooge regering de klagten van onderscheidene eigenaars van ijzersmelterijen en glasblazerijen te Vieux-Reng en Villers-sur-Nicole, te ondersteunen, die in het daarstellen van het ontworpen belgisch kanaal tot vereeniging van de Sambre met de Schelde, hun bestaan bedreigd achten, daar zij meenen dat door deze vereeniging het water uit een riviertje dat op franschen grond ontspringt en hunne werkplaatsen van water voorziet, grootendeels zou wegloopen.

— Ter Antwerpsche beurs werd het spaansch actief gisteren (9 *October*) tegen 18¼, $\frac{3}{16}$ verhandeld; verder was de notering: Belg. 101¾ à ⅝; O. Met. 104½; Sp. Diff. 6¾, Nap. renten 91¾; Bank. Tav. 56; Sic. 90½; Rom. L. 100; dito Cert. te Antw. 98; Braz. 86¾.

De Londensche berigten tot laatstleden Zondag behelzen weinig belangrijks. — Men meende dat de openbare inkomsten gedurende het laatste quartaal veel minder zouden bedragen, dan die van vorige quartalen, daar de opbrengst op de thee, ten beloope van omtrent een millioen ponden sterling, bij de gewone inkomsten gevoegd is.

— Ter beurze van Zaturdag waren genoteerd: 3 pCt. gec. 92⅝; Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 53; Spanje Ard. 20,20¼, met coupons 26; Pass. 4⅞; Diff. 6⅞. Port. 25¼; Col. 26¼.

Bij de 1ste trekking der 4de klasse van de 172 Kon. Ned. Loterij op gisteren (9 Oct.), is een prijs van *f* 25,000 te beurt gevallen aan N°. 1699.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *October*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52⅝; dito 5 pCt. 100$\frac{1}{16}$; Kansb. *f* 22$\frac{9}{16}$; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93¾; dito 3½ pCt. 76⅞; Handelm. 160½, ⅝; O. Indie 5 pCt. 99⅝; Spoorweg 138; Ardoins van 85 £ st. 18⅜, $\frac{7}{16}$; Pass. 4$\frac{15}{16}$; Portug. 3 pCt. 25; Met. 5 pCt. 100⅛, 100; dito 2½ pCt. 57; Col. 19⅞.

*** Heden beviel vrij voorspoedig, mijne geliefde Echtgenoot MARGARETHA ELISABETH VAN DER MEE, van een' welgeschapen *ZOON*.

H. W. SCHAUIKES.

BREDA, 8. October 1837.

*** Eene WEDUWE van den fatsoenlijken stand, is voornemens om, na bekomen autorisatie van de bevoegde Autoriteiten, binnen de Stad *Eindhoven*, een INSTITUUT voor JONGE JUFVROUWEN op te rigten, tot welker plaatsing zij reeds een geschikt vast pand in bezit heeft.

Ofschoon zelve niet geheel onbedreven in de Nederduitsche en Fransche Talen, en alle Vrouwelijke Handwerken grondig kennende, heeft zij echter IEMAND benoodigd, die de vereischte geschiktheid bezit tot het geven van grondig Onderwijs in de Nederduitsche en Fransche Talen, de Rekenkunde, de Geographie, de Vaderlandsche en Algemeene Geschiedenis, enz.

Jonge Jufvrouwen of Weduwen zonder Kinderen, van de R. K. Godsdienst, welke den vereischten rang tot het geven van voorschreven Onderwijs bezitten, en genegen mogten wezen, om, tegen redelijk salaris, bij voormelde Weduwe, of wel voor gezamenlijke rekening met dezelve, tot bedoeld einde werkzaam te zijn, vervoegen zich persoonlijk of met *gefrankeerde* Brieven aan het Postkantoor te *Eindhoven*, onder Lett. V. M., poste restante.

AANBESTEDING DER LEVERANTIE

VAN

LEVENSMIDDELEN,

Brand- en Lichtstoffen,

TEN DIENSTE VAN DE GARNIZOENS-ZIEKENZAAL TE

BREDA.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal, op den 16. dezer loopende maand, aan den minstinschrijvende, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden Aanbesteed, de Leverantie van:

a. Vleesch,
b. Wit Brood,
c. Gort en Rijst,
d. Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, — bij het Ned. Pond.

Bier-Azijn en Patent-Olie,
e. Roode Bordeaux Wijn,
f. Gerste Bier, — bij de Ned. Kan.

g. Steenkolen bij de 1000 Nederlandsche Ponden.
h. Turf bij de 100 Stuks.

Alles voor den tijd van 12 maanden, in te gaan met den 1. Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten December aanstaande.

i. Aardappelen en Wortelen, waarvan de Leverantie een aanvang zal nemen, met den 1. November van het loopende jaar, en eindigen zal, die der Aardappelen met den 15. Julij en die der Wortelen met den laatsten Mei des volgenden jaars; zullende voor de Leverantie dezer beide artikelen moeten worden ingeschreven, bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld het gewigt dezer maat, van ieder artikel.

Strekkende wijders tot narigt der gegadingden:

1°. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen, in het Bureau van den Ondergeteekende.

2°. Dat voor de artikelen, welke onder een en dezelfde letter, hier voren zijn aangewezen, bij elkander, in een afzonderlijk Biljet, zal moeten worden ingeschreven; zullende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet in acht is genomen, geen regard worden geslagen.

3°. Dat de naam, voornamen en woonplaats van den Inschrijver, mitsgaders die van zijne Borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.

4°. Dat de prijzen der inschrijvingen naauwkeurig in *Schrijfletters* en in *Guldens* en *Cents* en *honderdste gedeelten van Cents*, moeten worden uitgedrukt, en dat de Biljetten, door de Inschrijvers zelven, onderteekend moeten zijn.

5°. Dat de Biljetten, behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld op het Bureau van de Ziekenzaal bezorgd, en gestoken moeten worden, in de daartoe bestemde gesloten Bus, uiterlijk des middags voor *twaalf ure* van den dag der Aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.

6°. Dat alle Biljetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden en verworpen zullen worden.

7°. Dat van den Wijn en het Bier door den Inschrijver te gelijker tijd, met het Biljet van inschrijving, eene of meer, behoorlijk gecachetteerde, proeven zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn of Bier, welke de gegadingde aanneemt, tegen de, bij het inschrijvings-biljet op te geven prijzen, te leveren, en aan welke proeven zal moeten gehecht zijn, een afzonderlijk verzegeld Biljet, waarin de naam en woonplaats van den Inschrijver zullen moeten vermeld staan.

8°. Dat de Inschrijvers en hunne Borgen, van hunne gegoedheid tot het behoorlijk volbrengen der Leverantiën, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de Leverantie is toegewezen, en, in welk geval, zij verpligt zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hun daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de Administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreke van dien, over de Leverantie nader zal worden beschikt.

Te BREDA, den 7. October 1837.

De Militaire Intendant, belast met het toezigt over voornoemde Ziekenzaal,

W. VAN WYCK.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.